

Schoolondersteuningsprofiel voor OSG Schoonoord

Januari 2014

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
1.1	<i>Passend Onderwijs en het samenwerkingsverband VO</i>	2
1.2	<i>Schoolondersteuningsprofiel</i>	2
1.3	<i>Groeidocument</i>	2
1.4	<i>Wat betekent het schoolondersteuningsplan voor ouders/verzorgers?</i>	2
1.5	<i>Meer weten?</i>	3
2	Visie van de Openbare Scholengroep Schoonoord op Passend Onderwijs.	3
3	Visie op onderwijsondersteuning	4
3.1	<i>Verantwoording</i>	4
3.2	<i>Missie en visie van (de scholen van) het samenwerkingsverband</i>	4
3.2.1	<i>Missie</i>	4
3.2.2	<i>Visie</i>	4
4	Drie niveaus van onderwijsondersteuning	5
4.1	<i>Basisondersteuning</i>	5
4.2	<i>Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen</i>	6
4.3	<i>Plaatsing vso</i>	7
5	Inrichting onderwijsondersteuningsstructuur	8
6	Procedures	10
6.1	<i>Basisondersteuning</i>	12
6.2	<i>Extra ondersteuning via arrangementen</i>	12
6.3	<i>Plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs</i>	13
6.4	<i>Bezwaar en beroep</i>	14
6.4.1	<i>Regelingen op school(bestuurlijk) niveau</i>	14
6.4.2	<i>Regelingen op niveau van het samenwerkingsverband</i>	14
6.4.3	<i>Regelingen op landelijk niveau</i>	14
6.5	<i>Toelating van leerlingen</i>	14

1 Inleiding

1.1 Passend Onderwijs en het samenwerkingsverband VO

Elk kind heeft recht op onderwijs. Ook kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Passend onderwijs beoogt voor iedere leerling een passende plek in het onderwijs te bieden. Regulier waar het kan, speciaal waar het moet. Zo worden jongeren het best voorbereid op een vervolgopleiding en doen ze zo goed mogelijk mee in de samenleving.

Met invoering van de Wet passend onderwijs die in augustus 2014 ingaat, krijgen scholen een zogeheten ‘zorgplicht’. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Op de eigen school, eventueel met extra ondersteuning in de klas, op een andere reguliere school in de regio of in het voortgezet speciaal onderwijs. Voor leerlingen die het echt nodig hebben, kan namelijk nog steeds een beroep op het speciaal onderwijs gedaan worden. Ouders worden hierbij nauw betrokken. Om aan alle kinderen daadwerkelijk een goede onderwijsplek te kunnen bieden, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan.

In het samenwerkingsverband VO Zuidoost Utrecht werken de scholen van OSG Schoonoord al geruime tijd samen met de andere scholen met het oog op de invoering van Passend onderwijs.

1.2 Schoolondersteuningsprofiel

Dit schoolondersteuningsprofiel geeft aan welke onderwijssteuning de scholen van OSG Schoonoord kunnen bieden en waar de grenzen van onze zorg liggen.¹ Leraren en ouders hebben advies gegeven bij het opstellen van het schoolondersteuningsprofiel via de medezeggenschapsraad van de school. Verder hebben alle schoolbesturen de profielen onderling afgestemd om er voor te zorgen dat alle leerlingen in de regio inderdaad passend onderwijs kunnen ontvangen en niemand tussen wal en schip valt.

Ouders/verzorgers kiezen zelf een school voor hun kind, ook als het kind extra ondersteuning nodig heeft. Bij deze schoolkeuze kunnen zij zich laten leiden door de inhoud van het schoolondersteuningsprofiel.

Na aanmelding beoordeelt de school of zij aan de ondersteuningsvraag van het kind tegemoet kan komen. Kan dat niet, dan zoekt de school – na overleg met de ouders – een betere plek. Dat kan zijn een (andere) reguliere school, maar dat kan ook een school voor voortgezet speciaal onderwijs zijn. Zo komt het kind terecht op de school die zo goed mogelijk bij hem of haar past.

Dit schoolondersteuningsprofiel geldt vanaf het moment dat de wet Passend onderwijs wordt ingevoerd, dus vanaf 1 augustus 2014.

1.3 Groeidocument

Het schoolondersteuningsprofiel is nog in ontwikkeling. In 2014/15 zullen belangrijke ervaringen worden opgedaan. Daarna zal het schoolondersteuningsprofiel op basis van een evaluatie waar nodig worden bijgesteld. Bij die evaluatie en bij het vaststellen van een aangepaste versie van het schoolondersteuningsprofiel zullen ouders en personeelsleden via de medezeggenschapsorganen uiteraard weer betrokken zijn.

1.4 Wat betekent het schoolondersteuningsplan voor ouders/verzorgers?

Ouders/verzorgers bepalen waar zij hun kind aanmelden. Dat kan bijvoorbeeld een school zijn die dicht bij huis ligt, die past bij de geloofsovertuiging of die een bepaald pedagogisch concept volgt. In de praktijk zal de keuze vaak worden ingegeven door de combinatie van de pedagogisch – didactische

---

¹ Het ondersteuningsprofiel is vrijwel identiek voor alle scholen van de scholengroep, te weten het Openbaar Lyceum Zeist, het VMBO en MAVO Zeist, Schoonoord Doorn en Scholengemeenschap Maarsbergen. Uitzondering hierop vormen de arrangementen LWOO (vmbo scholen) en Kwetsbare Hoogbegaafden (Lyceum).

eigenheid van de school en het meer specifieke ondersteuningsaanbod. Informatie daarover is in dit schoolondersteuningsprofiel opgenomen.

N.B.: aanmelding voor plaatsing van een leerling in het voortgezet speciaal onderwijs geschiedt niet direct door de ouders bij de desbetreffende school, maar loopt via de Commissie Toelaatbaarheids Verklaring (TLV) van het samenwerkingsverband. Zo'n aanvraag wordt ingediend door het schoolbestuur waar de leerling op dat moment staat ingeschreven. Zie ook paragraaf 4.3.

1.5 Meer weten?

De school is het belangrijkste contactpunt als er vragen zijn over onderwijsondersteuning. Dat wil niet zeggen dat altijd alles op iedere school geregeld kan worden, maar als dat niet zo is, zorgt de school voor doorverwijzing. Er is in dit samenwerkingsverband bewust niet gekozen voor centrale loketten, omdat de afgelopen jaren al gebleken is dat in het overgrote deel van de gevallen in overleg met de school kunnen worden opgelost en zodoende de lijntjes kort worden gehouden.

Voor meer informatie over de mogelijkheden van het Openbaar Lyceum kunt u contact opnemen met de heer C. Pedroli, rector, tel.nr. 030-6982151, e-mail: c.pedroli@osgs.nl

Voor meer informatie over de mogelijkheden van het Openbaar Vmbo en Mavo kunt u contact opnemen met de heer H. de Wit, directeur, tel.nr. 030-6982151, e-mail h.dewit@osgs.nl

Voor meer informatie over de mogelijkheden van Schoonoord Doorn kunt u contact opnemen met mevrouw M. Krouwel, directeur, tel.nr. 030-6982..., e-mail m.krouwel@osgs.nl

Voor meer informatie over de mogelijkheden van SG Maarsbergen kunt u contact opnemen met mevrouw M. Verweij, adjunctdirecteur, tel.nr. , e-mail verweij@sgmaarsbergen.nl

Voor algemene en achtergrondinformatie over Passend onderwijs kunt u terecht op de website van het samenwerkingsverband (www.swv-vo-zou.nl) en de landelijke website www.passendonderwijs.nl. Laatstgenoemde website bevat een uitgebreid onderdeel voor ouders en leerlingen.

2 Visie van de Openbare Scholengroep Schoonoord op Passend Onderwijs.

‘Passend Onderwijs’ geldt wat ons betreft voor alle leerlingen, niet alleen voor leerlingen die extra ondersteuning en begeleiding nodig hebben. Alle leerlingen hebben immers recht op een passende plek in het onderwijs die recht doet aan hun talenten en mogelijkheden. Dat vereist aan onderwijskundige maatregelen in ieder geval een goede en snelle determinatie, differentiatie in de klas naar niveau, motivatie en leerstijl en valide en betrouwbare toetsen (‘DDT’).

Dit uitgangspunt laat overigens onverlet dat wij in dit ondersteuningsplan de focus leggen op de specifieke maatregelen voor leerlingen die in het reguliere onderwijs extra aandacht behoeven.

Wij zien de wettelijk geregelde ‘zorgplicht’ van scholen als een verantwoordelijkheid van alle scholen binnen het samenwerkingsverband. Concentratie van ‘zorgleerlingen’ op bepaalde scholen of voorzieningen heeft als nadeel dat leerlingen uit hun verband gehaald worden en er “labels” aan gegeven moeten worden waarbij concentratie op één plek niet perse bevorderlijk is voor hun ontwikkeling. Wij zijn het eens met het uitgangspunt van het samenwerkingsverband dat alle scholen een bijdrage leveren aan de opvang van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Op dit uitgangspunt kunnen uitzonderingen nodig zijn; bijvoorbeeld als de benodigde expertise erg specifiek of schaars is of als een collectieve aanpak meer kans van slagen heeft.

Ons centrale aangrijpingspunt voor de realisatie van Passend Onderwijs is een investering in het vakmanschap van de docenten binnen onze scholen. Wij willen de middelen die voor Passend Onderwijs beschikbaar komen daar voor een belangrijk deel voor inzetten. Als docenten toegerust

worden om hun handelingsrepertoire te verbreden, kan op termijn een grotere verscheidenheid van leerlingen in het reguliere onderwijs naar een diploma worden geleid. We hechten dus belang aan preventieve aanpak in het belang van jongeren die we in het reguliere onderwijs een goede basis willen meegeven voor de rest van hun leven.

Wij verwachten dat er ondanks onze inspanningen altijd leerlingen zullen zijn die op een speciale voorziening buiten onze scholen zijn aangewezen. Daarover hebben wij met de collega-scholen binnen ons samenwerkingsverband afspraken gemaakt. Ons uitgangspunt is: regulier waar het kan, speciaal waar het moet.

Voor de oplossing van onderwijsproblemen van een leerling is voor ons de centrale vraag: “wat heeft een leerling nodig om het onderwijs met succes te kunnen volgen?”. Het antwoord op die vraag levert een ‘onderwijsarrangement’ op waarin onder meer een aantal condities voor individueel schoolsucces op de maat van de desbetreffende leerling(en) is beschreven. Daarvoor kan bijvoorbeeld specifieke expertise ingeschakeld worden op de reguliere school of docenten van de reguliere school ook in een speciale school ingezet worden. Allerlei tussenvormen tussen regulier en speciaal zijn op die manier denkbaar. Het nadenken over de aanpak staat centraal, niet het benoemen van stoornissen of beperkingen van leerlingen. De vraag naar de juiste plek (regulier/speciaal) is voor ons aan de orde als er zicht is op wat precies geregeld moet worden om het passende onderwijsarrangement te kunnen realiseren.

3 Visie op onderwijsondersteuning

3.1 Verantwoording

Binnen het Samenwerkingsverband VO Zuid Oost Utrecht hebben alle schoolbesturen gezamenlijk een visie op onderwijsondersteuning geformuleerd. Er zijn wat dat betreft geen verschillen tussen de scholen. Dat betekent natuurlijk niet dat er helemaal geen verschillen tussen de scholen zijn. Om te beginnen, is er al het onderscheid in schoolsoorten. Een leerling kan dus niet overal terecht. Wie qua niveau en oriëntatie op het vmbo is aangewezen, kan niet op een vwo-school terecht. Dat heeft te maken met de geschiktheid voor een bepaalde onderwijssoort en niet met een verschil in visie op onderwijsondersteuning. Verder verschillen scholen (gelukkig) in de manier waarop zij concreet invulling geven aan de gemeenschappelijke visie en uitgangspunten. Dat zit voor een deel in de manier waarop de onderwijsondersteuning georganiseerd wordt. Maar verschillen komen ook tot uitdrukking in de manier waarop de mens- en onderwijsvisie, de pedagogische oriëntatie en de inrichting van de didactiek tot een eigen inkleuring leiden. Wat het beste is verschilt per leerling.

3.2 Missie en visie van (de scholen van) het samenwerkingsverband

3.2.1 Missie

De aangesloten schoolbesturen waarborgen c.q. bieden, in onderlinge afstemming en conform de wet, passend onderwijs aan de leerlingen schoolgaand in de regio Zuidoost Utrecht. Ze zijn er op gericht dat zoveel mogelijk van deze leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken. Het samenwerkingsverband werkt samen met partners (waaronder de gemeenten en de Centra voor Jeugd en Gezin) in de regio, om bij oorzaken voor onderwijsproblemen die buiten de invloedssfeer van het onderwijs liggen, extra ontwikkelings- en gezinsondersteuning te realiseren voor de leerling en het gezin waartoe zij behoren.

3.2.2 Visie

De visie van het samenwerkingsverband is verwoord in de volgende uitgangspunten:

- *Ieder kind krijgt een passend aanbod.*
Het samenwerkingsverband volgt wat dit betreft uiteraard de wet.
- *De schoolbesturen zijn gezamenlijk verantwoordelijk* voor Passend Onderwijs in de regio en leggen vast waarop zij gezamenlijk inzetten.
Het samenwerkingsverband wordt gevormd door de scholen, die gezamenlijk optrekken.

- Schoolbesturen realiseren, door het accent te leggen op ontwikkeling en verruiming van de basisondersteuning, *onderwijsondersteuning zoveel als mogelijk binnen een reguliere setting*. Het samenwerkingsverband kiest nadrukkelijk voor oplossingen in het ‘gewone’, reguliere onderwijs, omdat dat voor de meeste leerlingen ook het beste is en de meeste kans biedt op een diploma dat vervolgmogelijkheden biedt.
- De *verantwoordelijkheid voor Passend Onderwijs ligt zo veel als mogelijk op school(bestuurlijk)niveau*.
Passend onderwijs hoort op de scholen concreet vorm te krijgen. Het samenwerkingsverband kiest bewust niet voor onderwijs- of opvangvoorzieningen buiten de scholen om, want daarmee zouden leerlingen toch buiten een normale schoolcontext worden geplaatst.
- Het accent ligt op *preventief in plaats van curatief* handelen.
De inzet is om tijdig adequate ondersteuning te bieden om daarmee te voorkomen dat op een later moment veel meer ondersteuning nodig is.
- *De voorkeur gaat uit naar spreiding* van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte over de scholen boven concentratie van deze leerlingen (tenzij de aard van de ondersteuningsbehoefte, overwegingen van veiligheid of beperkingen in beschikbare specialistische expertise anders impliceren).
De bedoeling van passend onderwijs is dat zoveel mogelijk leerlingen de school kunnen bezoeken die in buurt ligt en waar de voorkeur van ouders en leerling naar uit gaat en dat leerlingen in ‘gewone’ klassen zitten
- *Scholen voor voortgezet speciaal onderwijs blijven nodig*.
In beginsel zitten leerlingen op een ‘gewone’, reguliere school. Dat geldt in dit samenwerkingsverband op dit moment, voor 96 % van alle leerlingen. In een aantal gevallen is de ondersteuningsbehoefte van een leerling echter zo intensief en specialistisch dat plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs de beste oplossing is.

4 Drie niveaus van onderwijsondersteuning

In aansluiting op de wettelijke regelgeving en bekostiging kent het samenwerkingsverband drie niveaus van onderwijsondersteuning:

- Basisondersteuning;
- Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen;
- Plaatsing in het speciaal onderwijs.

Deze worden nu achtereenvolgens beschreven.

4.1 Basisondersteuning

Met basisondersteuning wordt de ondersteuning bedoeld die alle scholen binnen het samenwerkingsverband als onderdeel van hun reguliere aanbod, dat wil zeggen zonder extra zorgmiddelen, aanbieden.

Wat onder basisondersteuning wordt verstaan wordt hieronder toegelicht.

De Openbare ScholenGroep Schoonoord:

- signaleert preventief en tijdig leerproblemen en ontwikkelings- en opvoedproblemen.
- heeft of ontwikkelt een aanbod voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie conform de daarvoor landelijk vastgestelde protocollen.
- heeft of ontwikkelt onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen die qua cognitieve capaciteiten boven-, dan wel onder gemiddeld toegerust zijn voor de schoolsoort waar zij op zitten, terwijl zij wel in staat worden geacht het schooltype waar ze op zitten succesvol te doorlopen
- zorgt – binnen grenzen van redelijkheid – voor fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben.
- beschikt over (ortho)pedagogische en (ortho)didactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.

- past een protocol toe voor medische handelingen.
- beschrijft op welke wijze de school samenwerkt met ketenpartners om lichte curatieve ondersteuning te bieden.

Basisondersteuning wordt aangepast aan de behoefte van de leerling aangeboden op signalering van de leerkracht, de mentor, de jaarlaagcoördinator of zorgadviseur.

4.2 Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen

Een leerling die meer of andere ondersteuning nodig heeft dan de basisondersteuning, ontvangt die extra ondersteuning in de vorm van een ondersteuningsarrangement, zo mogelijk binnen de eigen school. Daarbij is het vertrekpunt de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Het gaat dus om wat de leerling nodig heeft en niet om wat de leerling ‘mankeert’. De school gaat niet uit van ‘labels’ en ‘etiketten’. Er is dus ook geen standaard lijstje van arrangementen, er is veelmeer sprake van maatwerk.

Het kan zijn dat het Openbaar Lyceum/Openbaar VMBO en MAVO/Schoonoord Doorn/Scholengemeenschap Maarsbergen het gewenste arrangement niet kan aanbieden. In dat geval kan in overleg met ouders gekozen worden voor een verwijzing naar een school binnen het SWV die dat arrangement wel kan aanbieden.

Als een leerling een extra ondersteuningsarrangement krijgt aangeboden, stelt de school, in overleg met ouders, een ontwikkelingsperspectief op. Daarin wordt in elk geval opgenomen de te verwachten ‘uitstroombestemming’. Dat wil zeggen het vervolgonderwijs waar de leerling voor wordt opgeleid; in voorkomende gevallen kan het ook gaan om toeleiding naar arbeid.

Over de inhoud en de beoogde doelstellingen van een arrangement wordt altijd overlegd met de ouders.

Arrangementen kunnen verschillen:

- Mate van individualisering: het kan gaan om een (geheel) individueel arrangement of een (deels) groepsgewijs arrangement.
- Duur: arrangementen kunnen korter of langer duren.
- Intensiteit: een arrangement kan meer of minder intensief zijn (bijvoorbeeld extra ondersteuning op dagelijkse basis of een wekelijks gesprek met een mentor).
- Aantal betrokkenen. Het kan zijn dat de ondersteuning geleverd wordt door of enkele vakdocenten of de mentor van de leerling. Het kan ook zijn dat meer specialistische functionarissen worden betrokken zoals de orthopedagoog of de remedial teacher van de school en/of externe deskundigen worden ingeschakeld van buiten de school. Het kan dan gaan om deskundigen vanuit het speciaal onderwijs, het maatschappelijk werk of bijvoorbeeld de jeugdzorg.

Bij de beslissing om een individueel ondersteuningsarrangement in te zetten wordt de procedure uit paragraaf 6.2 gevolgd.

Vanwege de wettelijke overgangsregelingen en het feit dat nog niet alle budgetten beschikbaar zijn, zullen de arrangementen in de schooljaren 2014/15 en 2015/16 nog volop in ontwikkeling zijn en zal in een aantal gevallen nog uitgezocht moeten worden hoe zij flexibel en op maat kunnen worden aangeboden. De invoering van passend onderwijs start op 1-8-14. De daadwerkelijke ontwikkeling en uitvoering zal naar verwachting meerdere jaren in beslag nemen.

In het schooljaar 2014-2015 biedt OSG Schoonoord de volgende arrangementen aan:

Individueel arrangement

Het Openbaar Lyceum/Openbaar VMBO en MAVO/Schoonoord Doorn/Scholengemeenschap Maarsbergen heeft veel ervaring met de ondersteuning van leerlingen met onderwijsbelemmeringen die het gevolg zijn van bijvoorbeeld leer- en concentratieproblemen, sociaal-emotionele problemen,

ontwikkelingsachterstanden, faalangst of bepaalde psychiatrische aandoeningen. Afgezien van leerlingen met ernstige hechtingsproblematiek en ernstig agressief gedrag sluiten wij op voorhand geen leerling met een bepaalde beperking, handicap of stoornis uit.

Of de school voor een bepaalde leerling met een onderwijsbelemmeringen inderdaad een passend arrangement kan bieden, hangt echter af van een aantal randvoorwaarden. Deze worden beschreven in paragraaf 6.2.

Onderwijs voor leerlingen met een LWOO-indicatie

Het Openbaar VMBO en MAVO/Scholengemeenschap Maarsbergen/Schoonoord Doorn biedt extra ondersteuning aan leerlingen met een LWOO-indicatie. Deze leerlingen krijgen onderwijs in kleinere klassen en afhankelijk van de onderwijsbehoefte bijvoorbeeld aangepast instructie of materialen, extra steunlessen, extra begeleiding door de mentor, remedial teacher of orthopedagoog. De ondersteuning wordt voor iedere leerling vastgelegd in een handelingsplan waarover met de ouders wordt overlegd.

Een voorziening voor kwetsbare hoogbegaafden

De gymnasiale afdeling van het Openbaar Lyceum biedt aan hoogbegaafde leerlingen een specifiek aanbod 'De Jonge Onderzoeker' waarmee deze leerlingen uitgedaagd worden hun talenten maximaal te benutten. De docenten hebben zich daarvoor met financiële steun van het samenwerkingsverband geschoold om goed in te kunnen spelen op de specifieke onderwijsbehoeften van hoogbegaafde leerlingen. Daardoor kunnen ook leerlingen die in het reguliere vwo door hun afwijkende leerstijl kwetsbaar zijn, in deze klas onderwijs krijgen.

De aanmelding bij het Openbaar Lyceum loopt volgens de reguliere aanmeldingsprocedure.

De proeftuin: DOEL

Met ingang van het schooljaar 2013-2014 loopt binnen de school een zogenaamde proeftuin onder de naam 'DOEL': Diagnose Op Eigen Locatie. In geval van handelingsverlegenheid van de school stelt het interne DOEL-team in samenspraak met docenten en ouders en met behulp van interne en externe deskundigen een onderwijsarrangement voor de desbetreffende leerling op. Daarin staat beschreven wat de leerling nodig heeft om onderwijssucces te boeken met handelingsadviezen voor de aanpak. Zo nodig kan de leerling tijdelijk en/of voor een deel van het lesprogramma buiten de eigen klas in een time-out voorziening (doelklas) terecht: om tot rust te komen, een goede diagnose van de problematiek te kunnen stellen of om bepaalde (studie)vaardigheden aan te leren.

Tijdens het verblijf in de doelklas blijven de eigen vakdocenten van de leerlingen verantwoordelijk voor leervorderingen en toetsing. Externe deskundigen van de Frits Redlschool (VSO) en Timon (jeugdzorg) werken binnen de school mee aan DOEL. Daardoor kan de ondersteuning snel en laagdrempelig beschikbaar komen.

Is het onderwijsarrangement opgesteld, wordt vervolgens beoordeeld of de school deze randvoorwaarden zelf kan realiseren. Lukt dat, dan wordt het arrangement uitgevoerd en na verloop van tijd geëvalueerd en waar nodig aangepast. Lukt het binnen de eigen school niet, dan wordt binnen het samenwerkingsverband gezocht naar een andere, beter passende plek.

4.3 Plaatsing vso

In beginsel kunnen scholen aan het overgrote deel van de ondersteuningsvragen van leerlingen tegemoet komen via de basisondersteuning en de extra ondersteuning in de vorm van arrangementen. Om een aantal redenen kan dat echter soms niet mogelijk zijn. Het gaat daarbij om de volgende gevallen:

- Er is (zeer) specialistische expertise nodig om in de ondersteuningsvraag te voorzien die niet (op het vereiste niveau, in de gewenste intensiteit) binnen de school kan worden aangeboden.
- De duur en intensiteit van de benodigde ondersteuning is redelijkerwijze niet inpasbaar binnen de klassikale/groepsgewijze onderwijscontext van de school.
- De veiligheid van de leerling, dan wel de veiligheid van medeleerlingen kan niet (voldoende) gegarandeerd worden.

In deze gevallen ligt een plaatsing in een school voor voortgezet speciaal onderwijs voor de hand, waar de leerling wel passend onderwijs en passende ondersteuning kan ontvangen, eventueel in combinatie met behandeling vanuit de jeugdzorg.

Besluitvorming over plaatsing in het vso gebeurt uiteraard altijd in zorgvuldig overleg met de ouders. De wet schrijft hierbij een bepaalde procedure voor, die leidt tot een zogeheten toelaatbaarheidsverklaring voor het vso. Deze procedure houdt de school uiteraard aan. Informatie daarover kunnen ouders via het SWV (www.swv_vo-zou.nl) of via de website Passend Onderwijs (www.passendonderwijs.nl) vinden.

N.B. tot 1 augustus 2014, dus in de periode tot aan de invoering van de wet Passend onderwijs geldt nog een andere procedure.

5 Inrichting onderwijsondersteuningsstructuur

De onderwijsondersteuningsstructuur van de school kent zowel voor de basisondersteuning als voor de extra ondersteuning een eerste, tweede en derde lijn.

De eerste lijn vormen de mentor en de vakdocenten. Hun streven is om hun pedagogisch en didactisch handelen af te stemmen op de belevingswereld en de onderwijsbehoeften van hun leerlingen en in hun lessen waar mogelijk te differentiëren naar niveau, leerstijl en tempo van de leerlingen. De mentor is de primaire contactpersoon voor leerling en ouders.

De tweede lijn vormen zorgcoördinatoren/zorgadviseurs. Zorgadviseurs/zorgcoördinatoren komen in beeld als vakdocenten en mentor ten aanzien van onderwijsbelemmeringen van hun leerlingen handelingsverleggen worden. Zij adviseren docenten en mentoren over de begeleiding van leerlingen en over analyse van hun ondersteuningsbehoefte. Zij coördineren de uitvoering en de evaluatie van de ondersteuning, zorgen ervoor dat onderwijsbelemmeringen van leerlingen zo nodig worden besproken in het iZAT en ZAT en onderhouden in geval van complexe vraagstukken contacten met ouders en eventueel externe instanties (GGD, leerplicht). Zorgcoördinatoren stellen ook de LWOO-aanvragen op en adviseren de schoolleiding over het ondersteuningsbeleid.

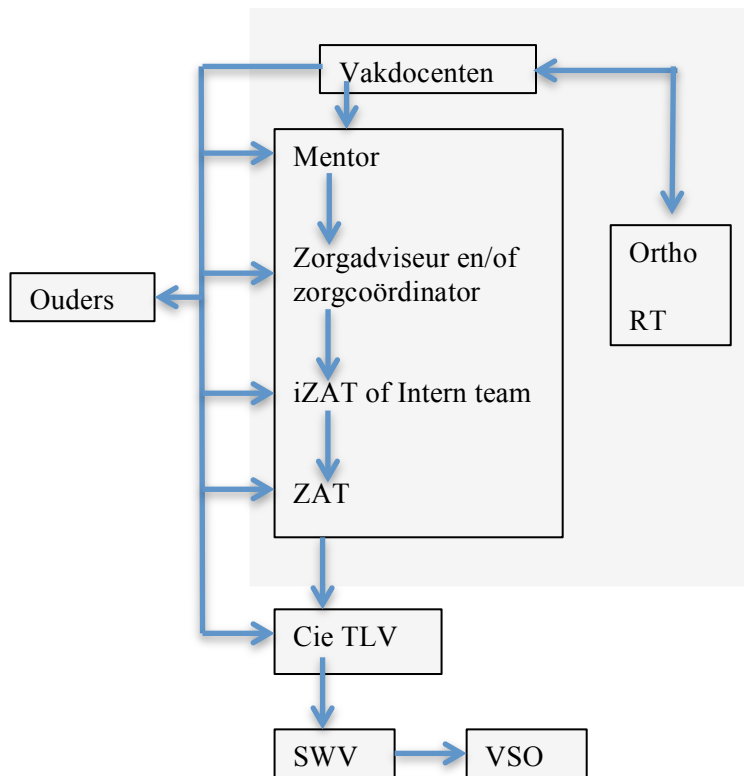
De derde lijn vormen interne en externe deskundige met specialistische kennis en ervaring die kort diagnostisch onderzoek kunnen uitvoeren, leerlingen individueel kunnen begeleiden of trainen en docenten bij te nemen maatregelen kunnen ondersteunen of adviseren. Aan de scholengroep zijn twee orthopedagogen verbonden. Daarnaast kan de school voor de ondersteuning een beroep doen op een deskundigen uit het VSO, een maatschappelijk werker, medewerkers jeugdzorg en een schoolarts.

De schoolgids vermeldt jaarlijks de namen en contactgegevens van de hierboven genoemde schoolfunctionarissen in de eerste, tweede en derde lijn.

De schoolleiding draagt verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van de hierna geschetste ondersteuningsstructuur en de daarbij behorende werkprocessen en neemt namens het bevoegd gezag daarin de formele beslissingen.

Schematisch ziet de ondersteuningsstructuur er als volgt uit:

Het Interne ZorgadviesTeam (iZAT)

Het iZAT bespreekt op verzoek van de zorgadviseur/zorgcoördinator de onderwijsbelemmering van een leerling en stelt een advies op voor zijn/haar ondersteuning, maakt zo nodig afspraken over nader onderzoek en schakelt eventueel externe deskundigen in.

Het ZAT

In dit team werken interne en externe professionals samen. In het ZAT zitten naast de orthopedagoog en onderwijsprofessionals van de school ook een vertegenwoordiger vanuit de jeugdzorg, een jeugdarts, een maatschappelijk werker en een leerplichtambtenaar. Het team adviseert op verzoek van de zorgadviseur/zorgcoördinator en met instemming van de ouders vanuit een multidisciplinaire insteek over de juiste ondersteuning voor een leerling met een onderwijsbelemmering. De externe professionals vormen overigens de linking-pin naar het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) waardoor afstemming en samenwerking mogelijk wordt met het gemeentelijke jeugdbeleid.

De commissie Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Deze commissie adviseert aan het bestuur van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van een leerling tot het voortgezet speciaal onderwijs. Dit gebeurt op aanvraag van de school, nadat alle mogelijkheden op de eigen school zijn uitgeput om een leerling met onderwijsbelemmeringen een passende plek te bieden. De procedure die deze commissie hanteert is beschreven in het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

Van belang is dat ouders bij alle hiervoor genoemde 'schakels' in de ondersteuningsstructuur betrokken worden met betrekking tot het zoeken naar een adequate aanpak en een passende plek voor hun kind.

6 Procedures

In deze paragraaf wordt de procedure van signalering, determinatie en toewijzing van onderwijsondersteuning beschreven, zowel voor de basisondersteuning (paragraaf 6.1 a t/m f) als voor de extra ondersteuning (paragraaf 6.2 g t/m i).

Voor leerlingen die een beroep doen op de basisondersteuning van de school geldt in onderstaand schema de route in de rechterkolom (groen). De ondersteuningsroute voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, is geschetst in de linker kolom (oranje). Leerlingen waarvoor de basisondersteuning onvoldoende blijkt te zijn, krijgen extra ondersteuning in de vorm van een onderwijsarrangement. Afhankelijk van wat daarvoor nodig is, kan dat arrangement op de eigen school, een andere reguliere school of een speciale school geregeld worden.

Het onderstaande schema ‘onderwijsondersteuningsroute’ (figuur 2) beschrijft de stappen, de beslismomenten en de verantwoordelijkheden in de onderwijsondersteuning.

De aanpak is samen te vatten in de begrippen: signalering, ondersteuning, afstemming en samenwerking.

Bij *signalering* gaat het er om dat de docent of mentor op tijd problemen/opvallendheden signaleert en vroegtijdig passende maatregelen neemt. Dat kan escalatie van problemen in een aantal gevallen voorkomen. Soms lukt het niet om op signalen adequaat te reageren en ontstaat er handelingsverlegenheid. In dit in geval bespreekt de docent dit met de zorgadviseur met het oog op een juiste pedagogische en didactische aanpak. Daarbij kunnen zo nodig ook het Intern Begeleidingsteam (iZAT) en het Zorg Advies Team (ZAT) worden betrokken.

Bij *ondersteuning* gaat het om het treffen van zodanige maatregelen binnen de school dat problemen doeltreffend aangepakt worden. Uitgangspunt daarbij is de vraag welke condities nodig zijn om de leerling onderwijssucces te laten boeken. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om:

- diagnostische tests en toetsen met het oog op een verdere probleemanalyse;
- aanpassingen in de lessen (didactisch, methodisch, pedagogisch) waardoor rekening wordt gehouden met specifieke onderwijsbehoeften van een leerling;
- begeleidingsgesprekken van de orthopedagoog met de leerling en
- regeling van de fysieke toegankelijkheid en/of aanpassingen in de werk- en instructieruimtes die de basisondersteuning overstijgen.

De maatregelen worden vastgelegd in het handelingsplan en in het leerlingvolgsysteem.

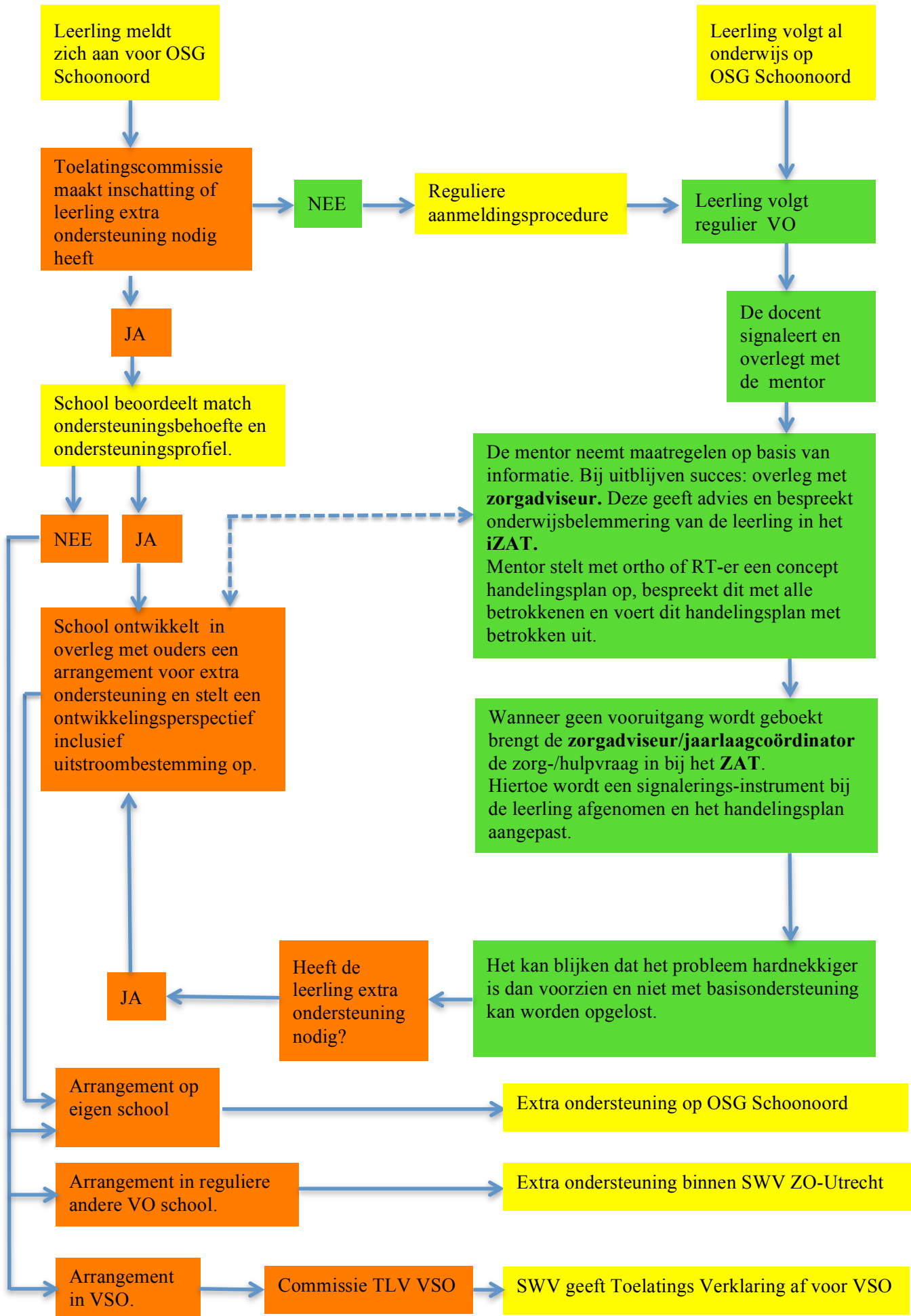
In elk geval wordt goed contact met de ouders gezocht. Regelmatig vinden leerlingbesprekingen plaats.

Afstemming en samenwerking belicht het preventieve aspect van de ondersteuning. Daaronder wordt verstaan:

- de collegiale afstemming tussen mentor /docent, jaarlaagcoördinatoren/of de zorgadviseur
- het werken aan een positieve pedagogische houding
- het inschakelen van externe deskundigen op school om escalatie te voorkomen.

Figuur 2: Onderwijsondersteuningsroute

- Algemeen
- Basis route
- Extra route

6.1 Basisondersteuning

Op grond waarvan komt een leerling in aanmerking voor basisondersteuning? Bij het bepalen van de juiste ondersteuning volgt de school de hierna beschreven procedure.

- a. Wanneer een docent in zijn contact met een leerling problemen of –belemmeringen signaleert, bespreekt hij/zij dit met de mentor. De mentor vervult in het hele proces een spilfunctie. Hij/zij verzamelt informatie via de docent en/of de teamvergadering en/of leerlingbespreking.
- b. De mentor onderneemt actie:
  - overlegt met ouders en collega's
  - bespreekt maatregelen met de betrokken docent(en).
- c. Als na de afgesproken termijn² blijkt dat de problemen niet zijn opgelost, stelt de mentor op grond van ingewonnen informatie en adviezen een handelingsplan op en bespreekt dat met alle betrokkenen. Het handelingsplan bevat naast een probleemanalyse een schets van de beginsituatie, de doelstellingen op korte ten lange termijn, de aanpak, organisatie en evaluatiemomenten.
- d. Het handelingsplan wordt uitgevoerd en na de afgesproken termijn geëvalueerd.² Als blijkt dat de getroffen maatregelen niet toereikend zijn, wordt de zorgvraag besproken in het iZAT. Dit wordt geregeld via de zorgadviseur/zorgcoördinator.
- e. In het iZAT worden op grond van de probleemanalyse afspraken gemaakt over aanpassingen in de lessen, in de bejegening van de leerling, extra begeleiding of gesprekken met bijvoorbeeld de orthopedagoog of inschakeling van externe deskundigen. Deze afspraken worden in overleg met de ouders vastgelegd in het handelingsplan.
- f. Het aangepaste handelingsplan wordt uitgevoerd. Na afloop van de afgesproken termijn² wordt nagegaan of de afgesproken doelen uit het handelingsplan zijn bereikt.

6.2 Extra ondersteuning via arrangementen

Op grond waarvan komt een leerling in aanmerking voor extra ondersteuning? Als de leerling al op school zit is aan deze vraag normaal gesproken al een heel traject voorafgegaan (zie paragraaf 6.1). De procedure ziet er als volgt uit:

- g. Blijkt er bij een leerling een hardnekkig probleem aanwezig te zijn dat niet kan worden opgelost met basisondersteuning, dan wordt nagegaan of de leerlingen is aangewezen op extra ondersteuning. Daarvoor wordt in overleg met de ouders het ZAT ingeschakeld. Is dat het geval, dan wordt beoordeeld of de extra ondersteuning binnen de eigen school kan worden uitgevoerd. Het arrangement wordt in overleg met de ouders vastgesteld door de schoolleider. Daarnaast wordt op overeenstemming gericht overleg met de ouders gevoerd over het ontwikkelingsperspectief inclusief de uitstroombestemming. Ook worden met de ouders jaarlijkse evaluatiemomenten afgesproken.
- h. Als het arrangement niet binnen de eigen school uitgevoerd kan worden, zoekt de schoolleider in overleg met de ouders naar een andere reguliere VO school binnen het SWV.
- i. Als de school inschat dat de leerling is aangewezen op voortgezet speciaal onderwijs, meldt de schoolleider de leerling namens het schoolbestuur in overleg met de ouders aan bij de Commissie Toelaatbaarheidsverklaring (zie ook paragraaf 6.3).

---

² Normaal gesproken wordt uitgegaan van 5 weken. Afhankelijk van de casus kan de termijn korter of langer zijn.

Bij de aanmelding van een leerling loopt de procedure als volgt:

- a. Bij aanmelding van een leerling beslist de toelatingscommissie over toelating van een leerling.
- b. Bij leerlingen waarbij de inschatting is dat zij zijn aangewezen op extra ondersteuning wordt onderzocht of dit inderdaad het geval is en zo ja welk arrangement de leerling nodig heeft.
- c. Als de leerling naar oordeel van de school is aangewezen op extra ondersteuning wordt beoordeeld of deze extra ondersteuning binnen de eigen school kan worden geboden. Het arrangement wordt in overleg met de ouders vastgesteld door de schoolleider. Na overleg over het arrangement wordt op overeenstemming gericht overleg met de ouders gevoerd over het ontwikkelingsperspectief inclusief de uitstroombestemming. Ook worden met de ouders jaarlijkse evaluatiemomenten afgesproken.
- d. Als het arrangement niet binnen de eigen school uitgevoerd kan worden, zoekt de schoolleider in overleg met de ouders naar een andere reguliere VO school binnen het SWV.
- e. Als de school inschat dat de leerling is aangewezen op voortgezet speciaal onderwijs, meldt de schoolleider de leerling namens het schoolbestuur in overleg met de ouders aan bij de Commissie Toelaatbaarheidsverklaring (zie ook paragraaf 6.3).

Of de school voor een bepaalde leerling met een onderwijsbelemmeringen inderdaad een passend 'arrangement' kan bieden, hangt af van een aantal randvoorwaarden:

- Erg belangrijk is de samenwerking met de ouders of verzorgers. De school moet samen met hen op kunnen trekken om met succesvol onderwijsarrangement op te stellen en uit te voeren. Waar dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld vanwege een problematische thuissituatie), is het erg lastig om op onze school een passende plek voor een leerling te creëren.
- Waar sprake is van een complexe problematiek in de (thuis)situatie van de leerling die door de school niet te beïnvloeden is, is de beschikbaarheid van aanvullende specialistische hulp (bijvoorbeeld jeugdzorg of maatschappelijk werk) van groot belang.
- Eveneens van groot belang voor onderwijssucces is dat er in een klas niet teveel leerlingen met onderwijsbelemmeringen zitten. Cumulatie van problematieken is niet alleen belemmerend voor het onderwijssucces van de desbetreffende leerlingen, maar voor de vorderingen van de klas als geheel.

Per geval zal met de ouders, de betrokken docenten en de overige verantwoordelijken binnen de school op de maat van de leerling bekeken worden wat nodig en wat mogelijk is. Zo nodig zoekt de school samen met de ouders naar een passende plek elders.

In de volgende gevallen kunnen wij in ieder geval geen passende plek bieden:

- wanneer een leerling als gevolg van zijn belemmering een gevaar vormt voor zichzelf of voor anderen;
- wanneer een leerling door zijn gedrag het leerproces van zijn medeleerlingen ernstig belemmert;
- wanneer voor de uitvoering van een passend onderwijsarrangement zoveel specialistische kennis of vaardigheden of voorzieningen nodig zijn dat de school die redelijkerwijs niet (op het vereiste niveau, in de gewenste intensiteit) kan bieden;
- In die gevallen zoeken wij samen met ouders naar een passende plek elders in de regio.

6.3 Plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs

De procedure is als volgt:

- In overleg besluiten ouders en schoolleiding om een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs aan te vragen.
- Het schoolbestuur dient de aanvraag en het bijbehorende dossier formeel in bij de desbetreffende commissie binnen het samenwerkingsverband.

- De commissie neemt, eventueel na nader onderzoek, een beslissing (wel of niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring)
- Tegen de beslissing van de commissie staat de mogelijkheid van bezwaar en beroep open; zie voor de procedure www.swv-vo-zou.nl

6.4 Bezwaar en beroep

6.4.1 Regelingen op school(bestuurlijk) niveau

Conform de landelijke regelgeving wordt elk besluit tot weigering van een leerling schriftelijk en met opgaaf van redenen aan de leerling en, als hij nog geen 18 jaar is, ook aan zijn ouders bekend gemaakt. Binnen zes weken kunnen de belanghebbenden bij het bevoegd gezag bezwaar aantekenen tegen de beslissing tot weigering. De leerling wordt gehoord en bij minderjarigheid zijn ouders, waarna binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift wordt beslist. (art. 15 Inrichtingsbesluit W.V.O.)

6.4.2 Regelingen op niveau van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de landelijke bezwaaradviescommissie die adviseert over bezwaarschriften betreffende beslissingen van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs;

Zie voor de procedure www.swv-vo-zou.nl

6.4.3 Regelingen op landelijk niveau

Vanaf augustus 2014 is er een Landelijke Geschillencommissie passend onderwijs die oordeelt in geschillen tussen ouders en het schoolbestuur over:

- (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning behoeven;
- de verwijdering van leerlingen;
- het ontwikkelingsperspectief.

Zie voor de procedure www.swv-vo-zou.nl

6.5 Toelating van leerlingen

De samenwerkende schoolbesturen VO in de regio Zuidoost Utrecht hebben een aantal regionale afspraken gemaakt over de procedure voor aanmelding en toelating. Daarnaast kent elke school zijn specifieke toelatingseisen.

Voor de regionale afspraken zie: www.swv-vo-zou.nl

De scholen van OSG Schoonoord handelen bij aanmelding conform de regionale afspraken en de daarbij behorende termijnen (zie hiervoor de website van het Samenwerkingsverband Zuid Oost Utrecht).

Ouders kunnen kinderen conform de wettelijke bepalingen Passend Onderwijs tot uiterlijk 10 weken voor aanvang van het nieuwe schooljaar (1 augustus) aanmelden.

Binnen zes weken na aanmelding beslist de school of een leerling kan worden toegelaten. Deze periode kan eenmaal met maximaal vier weken worden verlengd.

Bij de beslissing over toelating van een leerling betreft de school de ondersteuningsbehoefte van de leerling, zoals die na de aanmelding is vastgesteld, en de mogelijkheden van de school om in de ondersteuningsbehoefte te voorzien. Als de leerling niet kan worden toelaten, wordt een passende onderwijsplek op een andere school (regulier of speciaal) gezocht. Hierover wordt overleg gevoerd met de ouders.